

Doğa Fauna

Dr. Bülent Gözcelioğlu [turkiye.dogasi@tubitak.gov.tr]

BALON BALIĞI

Kesinlikle tüketilmemeli!

Türkiye denizlerinde Kızıldeniz kökenli istilacı balık türlerine rastlamak artık sıradan bir olay hâline geldi. Bugün Akdeniz’de yapılacak herhangi bir dalışta Kızıldeniz kökenli bir türle karşılaşmamak neredeyse imkânsız. Kızıldeniz kökenli türlerin çoğu zararsızdır. Ancak aralarında aslan balığı ve sokar balığı gibi zehirli türler de vardır. Bununla beraber, Kızıldeniz’den gelip kıyılarımızda yaşamaya başlayan balon balıkları vücutlarında zehir enjekte etmeye yarayan herhangi bir uzuvları olmasa bile potansiyel olarak zehirli sayılırlar.

Genellikle gümüş yanaklı kurbağa balığı olarak da bilinen *Lagocephalus sceleratus*, Tetraodontidae familyasındaki son derece zehirli bir balıktır. Ülkemiz denizlerindeki varlığı 2000’li yılların başında tespit edilmiştir.

Bu türler pasif zehirli balıklar olarak da bilinir. Dokularında bulunan zehir sadece tüketildiği zaman öldürücü olabilecek kadar etkilidir. Dikenlerinde zehir bulunmaz. Balon balıkları kendilerini tehlikede hissettikleri zaman av olmamak için karın kısımlarını kurbağa gibi şişirirler ve normal büyüklüklerinin birkaç katına ulaşırlar. Zehirli etlerinden dolayı ticari değerleri yoktur. Tetrodotoksin maddesi üretebilen bu balıklar, kas felci yaparak nefes darlığına yol açabilir ve dolaşım yetmezliğine bağlı ölümlerle sonuçlanabilen zehirlenmeye neden olabilir.

Dokuları zehirli olduğu için bu türü tüm Türkiye’de tanıtmak bir zorunluluktur. Sadece deniz kıyısında yaşayanlar değil, herkes bu zehirli balık hakkında bilgi sahibi olmalıdır. Örneğin, bu yıl Van’da meydana gelen bir olayda, bir kişi balon balığı yediği için hayatını kaybetti. Dolayısıyla, bu tehlikenin farkında olmalı ve tükettiğimiz balıklara dikkat etmeliyiz.